

Mahetoidu turg

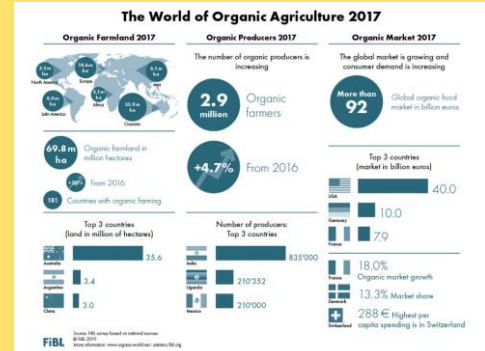
Merit Mikk Mahepõllumajanduse Koostöökogu
Helga Willer FiBL, Šveits

31.10.2019, Tartu

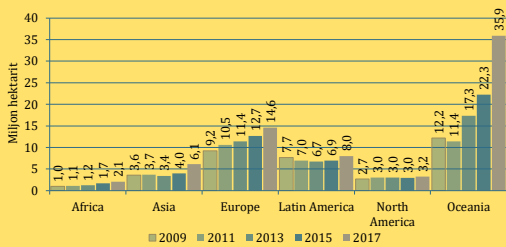
helga.willer@fibl.org
meritoko@gmail.com

Mahe maailmas 2017

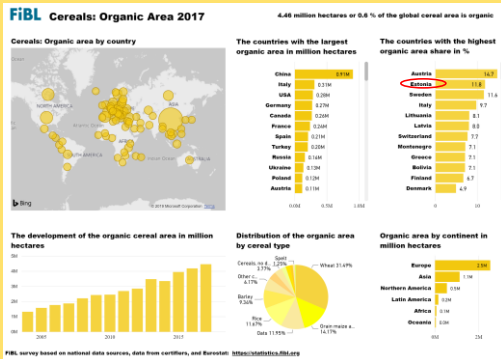

Maailm: mahepõllumajandusmaa suurenemine 2009-2017

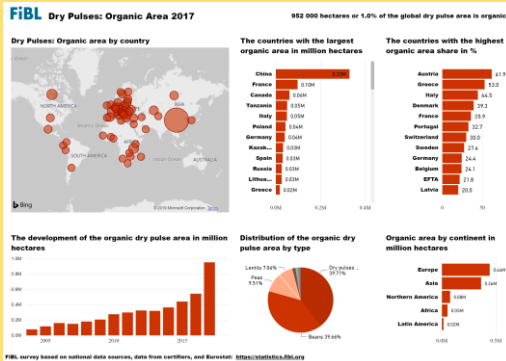
Allikas: FiBL-IFOAM 2009-2018

Maailm: maheteravilja osa (%) 2017

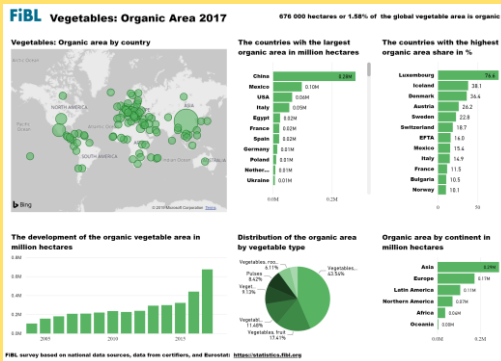
FiBL survey based on national data sources, data from certifiers, and Eurostat. <https://statistics.fibl.org>

Maailm: mahekuuviljade osa % 2017

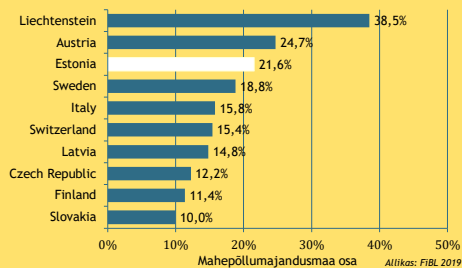
FiBL survey based on national data sources, data from certifiers, and Eurostat. <https://statistics.fibl.org>

Maailm: maheköögiviljade osa % 2017

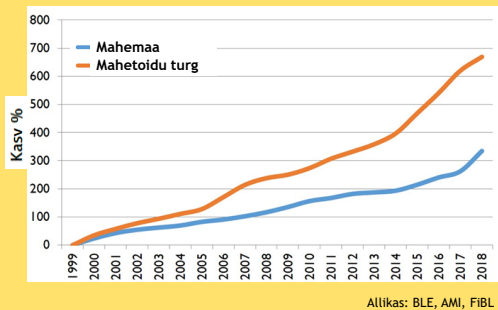
FiBL survey based on national data sources, data from certifiers, and Eurostat. <https://statistics.fibl.org>

Euroopa: mahepõllumajandusmaa osa kogu põllumajandusmaast 2018

7

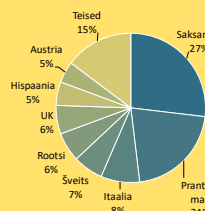
Euroopa: mahetoidu turg suureneb kiiremini kui mahemaa 2000-2018

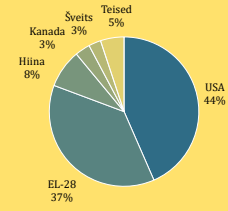
8

Mahetoidu jaemüük Euroopas ja maailmas

Euroopa:
Mahetoidu jaemüük 2017
Allikas: FIBL-AMI survey 2019

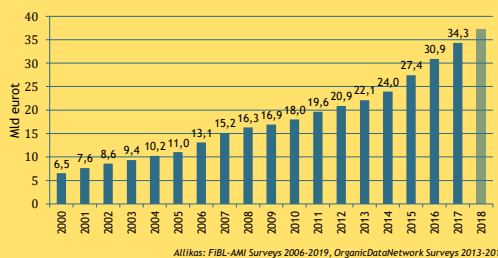

Maailm:
Mahetoidu jaemüük 2017
Allikas: FIBL-AMI survey 2019

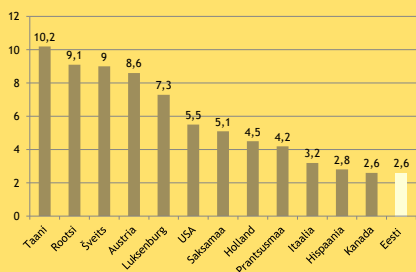

9

Euroopa Liit: mahetoidu jaeturu areng 2000-2018

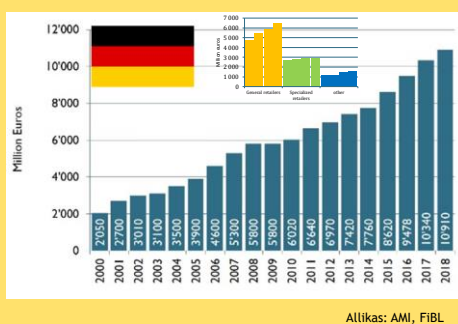

Mahetoidu jaeturu osa 2017 (% kogumüügist)

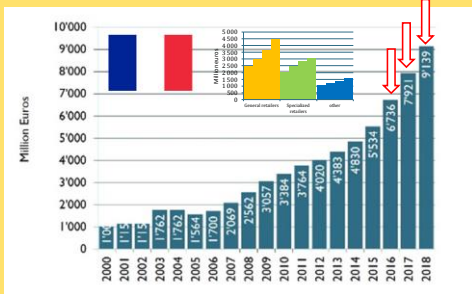
11

Saksamaa: mahetoidu turu areng 2000-2018

12

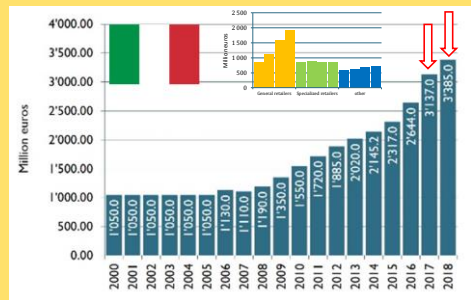
Prantsusmaa: mahetoidu turu areng 2000-2018

Allikas: AgenceBio, FiBL

13

Itaalia: mahetoidu turu areng 2000-2018

Allikas: Assobio, Nomisma, FiBL

14

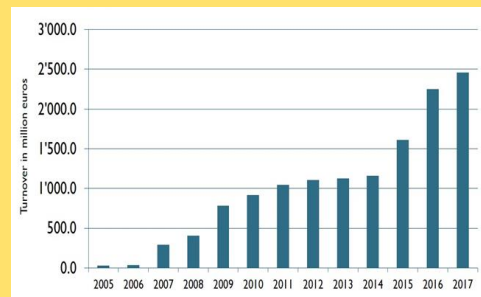
Euroopa: Mahetoodete turuosa näiteid 2017

Tootegrupp	Austria	Taani	Prantsusmaa	Saksamaa	Sveits
Leib ja pagaritooted			3.4%	8%	4.9%
Munad	21.6%	32.6%	29.6%	21%	26.6%
Värsked köögiviljad	15.3%	20.4%	6.3%	9.7%	23.1%
Puuviljad	10.9%	18.8%	7.7%	7.8%	13.9%
Piimatooted					
- Väi	10.6%	16.4%	5.6%	4.5%	
- Juust	9.6%	5%	1.6%	4.7%	6.7%
- Piim	18.5%	31.6%	12.7%	12.1%	16.7%
- Jogurt	13.9%	18.6%	6.9%	8.1%	

Allikas: FiBL

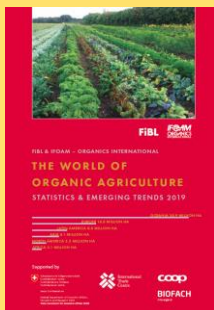
15

Mahetooraine müük toitlustusse hoogustub (12 riigi andmed 2005-2017)

Allikas: FiBL,AMI 2018

Info

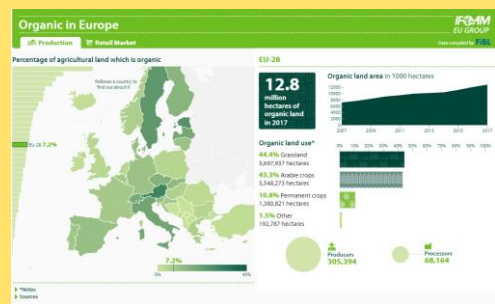

- Iga aasta ilmub FiBLi ja IFOAMI koostöös maailma mahepõllumajanduse ülevaade
- <https://www.organic-world.net/yearbook/yearbook-2019.html>
- Rohkem statistikat: <http://statistics.fibl.org/>

17

Interaktiivne kaart

<http://www.ifoam-eu.org/en/organic-europe>

Mahepõllumajandus ja säästev areng

Mahepõllumajandus ja ÜRO säästva arengu eesmärgid - mahepõllumajandus on üks lahendus!

Suuremalt positiivset mõju

- 13 **Uuendatud tootmine**
- 16 **Kemikaalid mõjutavad negatiivset terviklikult**
- 8 **Kemikaalid säästavad põlve ja jännevee**
- 14 **Kemikaalid ei ole ohtu**
- 12 **Uuendatud tootmine**
- 8 **Kemikaalid säästavad põlve ja jännevee**
- 3 **Uuendatud tootmine**

Vähemalt negatiivset mõju

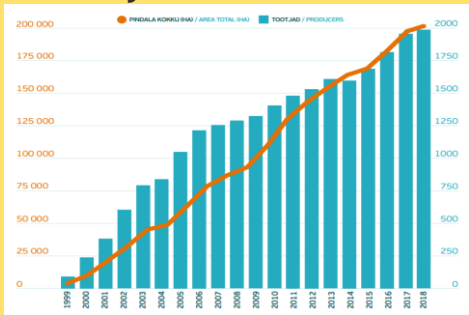
- 13 **Uuendatud tootmine**
- 16 **Kemikaalid mõjutavad negatiivset terviklikult**
- 8 **Kemikaalid säästavad põlve ja jännevee**
- 14 **Kemikaalid ei ole ohtu**
- 12 **Uuendatud tootmine**
- 8 **Kemikaalid säästavad põlve ja jännevee**
- 3 **Uuendatud tootmine**

Mahepõllumajandus on üks lahendus! Mahepõllumajandus on üks lahendus! Mahepõllumajandus on üks lahendus!

<https://www.eesti.ee/ru/ru/mahepõllumajandus-areng>

EESTI

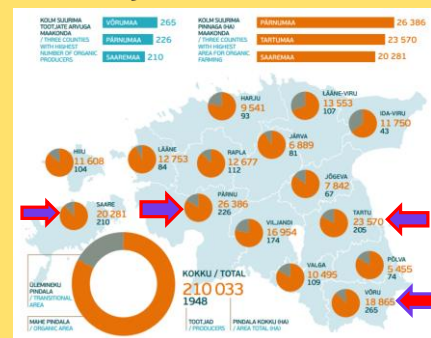
Eesti: Mahepõllumajandusmaa ja mahetootjad 1999-2018

2018 – 210 033 ha, 1948 ettevõtet + 174 034 ha looduslike kõrjealadid

Allikas: PMA

Mahepõllumajandusmaa ja mahetootjad maakonniti

Andmete allikas: PMA, joonis: EMSA

Eesti: Mahetoidu töötlemine

- Mahetöötlejaid oli registris 2018. a 165
- 2019. a lisandunud 13 töötlejat
- Paljud on väikesed käsitööstuslikud ettevõtted
- Üle 60 on mahepõllumajandustootjad, kes tegelevad ka töötlemisega
- Töödeldi kõiki peamisi tootegruppe
- Suhteliselt palju on jookide valmistajaid
- Paljud valmistavad nii mahe- kui ka tavatoodangut

Eesti: Mahetoidu turg

- Eesti Konjunktuuriinstituudi (EKI) uuringu andmetel müüdi 2018. a jaekaubanduses vähemalt 1695 kodumaist mahetoodet, mis on 17% rohkem kui aasta varem
- Kõigi mahetoidukaupade jaeturumaht oli EKI arvutuste kohaselt 2017. a vähemalt 41,8 miljonit, mis on ligi 2,7% kogu toidukaupade jaemüügist
- Imporditud toodete osa on ca 70-75%
- Suhteliselt palju mahetoitu müüakse spetsialiseerunud kauplustes (ligi 40), kuid kaubanduskettides müüdavate toodete valik suureneb
- Internetikauplusi (kus on suures osas mahetoodet) on ca 10

Kodumaiste mahetoidukaupade sortiment kauplustes (toodete arv)

	2011*	2012	2013	2014**	2015	2016	2017	2018
Piimatooted	25	72	69	76	86	124	121	149
Lihatooted	27	28	30	68	107	109	121	129
Munad	3	5	10	13	8	9	9	11
Mesi, meenooted	14	19	42	43	70	44	45	51
Tera-, kaunvilja ja õlitooted	184	250	328	293	304	282	311	327
sh teravilja- ja jahutooted					206	199	213	196
pagari- ja kondiitritooted					83	65	68	100
kaunviljatooted					8	12	20	21
õlid					6	6	10	10
Kartul, köögivilja ja neist tooted	62	111	174	111	184	209	205	244
sh kartul					18	8	13	23
köögiviljad					132	167	164	202
köögiviljad töödeldult					34	34	28	19
Puuvilja, marjad ja neist tooted	92	139	208	153	178	202	226	230
sh puuviljad, marjad					31	28	47	54
puuviljad, marjad töödeldult					147	174	179	176
Beebitoidud					9	12	13	24
Maitse-, ravimtaimed, teed, kohv	147	221	314	210	275	312	235	241
Maitsetund	5	8	50	55	75	79	81	81
Valmistoidud, magustoidud					9	6	35	85
Alkohol					1	3	8	22
Muud (seened, lina- ja kanepi-tooted, puumahlad, -siirupid jt)			9	9	8	18	38	101
Kokku	562	853	1234	1031	1328	1409	1448	1695

2011-2014.a kvartaalid andmed, 2015-2018. a september + esimeste kuude hoogedalt koostatud.
* september, detsember
** märts, juuni
Allikad: EMOR (2011-2014), Eesti Kaupanduskoostööliit (2015-2018)

25

Parima mahetoote konkurs

- Toimus juba kümnendat korda
- Korraldajaks Eesti Mahepõllumajanduse SA koostöös Mahepõllumajanduse Koostöökoguga
- Tellijaks Maeluministeerium
- Antakse välja kolm esimest kohta ja eriauhinnad; Eesti leiva päeva ja sügislaada külastajad saavad valida ka oma lemmiktooted
- Parima mahetoote tiitli võitjad:
  - 2019 parim mahetoit: BabyCool külmutatud beebitoidude parim mahejook: Nudisti Rabarbra Brut Organic
  - 2018 Kasekust OÜ tume kasesirup
  - 2017 Sirlolin OÜ verivorst
  - 2016 Tori Jõesuu Siidri- ja Veinitalu OÜ ökosidrid Vintage 2015 Br
- Külastajate lemmikmahetooted:
  - 2019 La Muu piparmündi-stracciatella jäätis
  - 2018 Mätiku Talumeierei küpsesjuust
  - 2017 Biomeni OÜ prantsuse sokolaadikook
  - 2016 La Muu Karamelli-meresoola jäätis

2019

2018

2017

2016

2019

2018

2017

2016

26

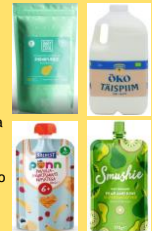
2019. a auhinnatud tooted

27

Mahetooted Eesti parima toiduaine konkursil

- Aprillis välja kuulutatud konkursi 26st auhinnast seitse läksid mahetoodetele ☺
- Parim puu- ja köögiviljatoode ja parim lisandväärtusega toiduaine - Salvesti Smushie ökoloogiline piriini-kiivismuuti spirulinaga
- Parim Toiduaine Lääne-Eesti väikeettevõttelt ja Rahva Lemmik - SaareGurmei OÜ BabyCool sügavkülmutatud pirnipuree kuubikud
- Parim piimatoodet - Saaremaa Piimatööstuse öko täispiim
- Parim lastetoit - Salvesti Põnni Ökoloogiline puuvilja- jogurtismuuti küpsistega 6+
- Parim toode Virumaa väikeettevõttelt Moe Peenviinavabriku maitseviin J.J. Kurberg Kanep

28

Tarbijauuringud (1)

Turu-uuringute AS uuring Tallinnas (märts 2018, Tallinna LV tellimusel):

- Uuringute eelneva aasta jooksul ostis vähemalt kord nädalas mahetoitu 21% tallinlastest. Üldse ei olnu aasta jooksul mahetoitu ostnud 15% tallinlastest.
- Suhteliselt suur osa (23%) ei osanud mahetoodete ostmise sagedust hinnata
- Keskmisest sagedamini ostavad mahetoidu kõrgharidusega pealinlased, kelle seas on mahetoidu igapäevast ostjaid 31%.
- Ideesse hakata Tallinna lasteaedades ja koolides pakkuma mahetoitu suhtus positiivselt 86% pealinlastest

29

Tarbijauuringud (2)

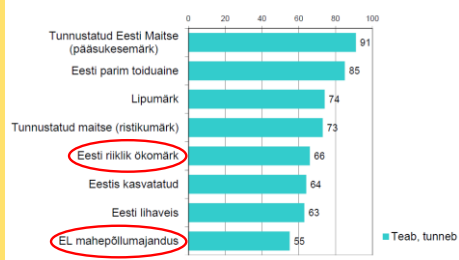
EKI uuring 2018. a lõpus:

- Kord nädalas v sagedamini ostab mahetoidu 9% tarbijatest, üldse pole ostnud 23%
- 39% ei ole nõus rohkem maksma
- Peamised ostmise põhjused (% mahetoidu ostmistest): tervislik 47%, maitsev 32%, põhimõte meeldib 27%, soovinn toetada mahetootjaid 24%
- Peamised mitteostmise põhjused (% mahetoidu mitteostmistest): kõrge hind 52%

30

Ökomärgi tuntus 2018

Toidumärgiste aidatud tuntus (2018, % vastanutest)

Allikas: EKI uuring Toidukaupade ostueelistused ja hoiakud elanike hinnangul, 2018

31

Info

Koduleht:

www.maheklubi.ee

Facebook: Maheklubi

Instagram: Maheklubi

Mahepõllumajanduse leht - alates 1996

http://www.maheklubi.ee/mah-epollumajanduse_leht/

Iga-aastane mahepõllumajanduse ülevaade:

<http://www.maheklubi.ee/mison/estis/>

32

**Juubelikonverents
Mahepõllumajandus 30
26. november Tartu
(Maaülikooli peahoone)
Registreerimise avame 1. nov**

Olete kõik oodatud!

34